De to faner

Jubilæumsoptrin

Spillet er tænkt som en dialog mellem den gamle fane fra 1905 og fanen fra[i] 1955. Under prologen kommer de frem på scenen og tager plads fremme på hver sin side. Fanen fra 1905 føres af en sektionsfører i hvid bluse, mens fanen fra 1955 føres af en patruljefører i væbnerdress med korte bukser. Fanebærerne læser så de tekster, der skal siges af henholdsvis den gamle og den nye fane.
Prologen og senere recitationen for afslutningssangen kan læses af en mand, der er festklædt (og altså neutral) - gerne kjole og hvidt.

Prolog

FDF
Frivilligt Drenge-Forbund
Københavns 8. kreds
halvtreds år

(fanfare bag scenen)

Det kommer fra kirken, hvor ordet er talt
igennem de tusinde år -
det ord, som er livet - det ord, som har kaldt
på drenge i manddommens vår.

(*fanfare bag scenen)*

Det kommer fra hjemmet, hvor livet brød frem
og skabtes i følsomme sind.
De hundrede gode og trofaste hjem
tog kredsen til hjerterne ind.

(fanfare)

Det kommer fra skolen, hvor lærdom og bog
dem førte på pligternes vej,
men fritiden gav dem, hvad arbejdet tog,
og pligterne blev livet og leg.

(fanfare)

Det kommer fra Danmark - det dyreste land,
som kalder på alvorens færd.
I det bliver drengen til borger og mand,
i det bliver kræfterne værd.

(fanfare)

Det mødtes i bluserne hvide og grå
igennem halvhundrede år
og under en fane - i rankhed at stå –
det stod og det stadigvæk står.

Den mærkede fane fra fortiden her,
den gemmer på mindernes ord
fortæller om det, der erindring er værd,
og det, der fik sat sine spor.

(*fanen fra 1905 føres ind under ovenstående vers)*

Og fanen, der vajer for kredsen i dag,
den, ved, hvad i nutiden sker
er med til at virke for forbundets sag –
men også når drengene ler.

(Fanen fra 1955 føres ind under ovenstående vers)

De to faner
Jubilæumsoptrin

Så lad dem fortælle, hver fane for sig
om det, som de begge har set
om drenge, der leved i alvor og leg,
så nutiden og fortid bli'r ét.

(ud)

Den gamle fane: Jeg husker, når kredsen dengang trådte an
sektionsvis på dobbelt geled,
og kredsfø'ren råbte – en røst fra en mand,
som kunne få drenge afsted.

(Kredsføreren med førerkasket og i blåt jakkesæt kommer ind på scenen, han støder i fløjten og råber)

Træd an!

(Hvidblusede drenge kommer styrtende ind og træder an på to geledder sektionsvis med sektionsførere mellem hveranden sektion. (gammel rør og retstilling))

Kredsføreren: Kredsen til højre ret!
Se lige ud!

(drengene adlyder kommandoerne)

Med sektionen højre sving, kredsen march!
(drengene svinger ud på gammeldags måde og bliver stående på stedet - gående)
Ligeud!

(Trommemarch evt. fløjter bag scenen., mens drengene marcherer ud)

Den ny fane: Det kender jeg også -, prøv bare at se,
når kredsen i dag træder an,
de grå er vel ikke så flotte måske,
dog endnu jer tror, at de kan.

(Kredsføreren i grå bluse kommer ind - han støder i fløjten og råber:)

Få tre geledder tråd an løb!

(Gråblusede drenge kommer ind på scenen, hvor de træder an på tre geledder - (ny rør- og retstilling))

Kredsføreren: Kredsen til højre ret!
Se lige ud!

(Drengene adlyder kommandoerne)

Kredsen højre om!
Kredsen march!

(Trommemarch evt. signalhorn bag scenen mens drengene marcherer ud)

Den gamle fane: Til øvelsesmødet jeg sjældent var med,
men hørte dog rygter derom –
at drengene mødte, helt sikket jeg ved,
der var ingen tvivl, nej, de kom.

(Et gammelt gymnastikhold ind på scenen, alle fuldt påklædt, førerkasket, jakkesæt - hvide bluser o.s.v. De gør gymnastik under førerens meget skrappe og bestemte kommando, øvelserne består blot i enkelte armsving, hoveddrejninger og den slags)

Den ny fane: Ak ja - at de ville, jeg ikke forstår –
det kosted vel nok en gang sved –
de sveder nu også i dag - det forslår

vel mere, så vidt jeg nu ved.

(Nyt gymnastikhold ind, drengene iført gymnastikbukser med bar overkrop og bare tæer. Føreren i træningsdragt. Nogle moderne øvelser og næppe hørlige kommandoer)

Den gamle fane: Jeg husker det møde hver fjortende dag –
det fjortendagsmøde blev kaldt –
det skete, jeg var idet festlige lag –
og derfra jeg husker det alt.

(Førere i jakkesæt med førerkasketter bærer et par bænke ind på scenen, derefter går de ud og siger værsgo, hvorefter drengene stille og pænt sætter sig på plads. En fører kommanderer kredsen ret, hvorefter kredsføreren kommer med en protokol, føreren gør honnør idet han afleverer styrken til kredsføreren. (Husk gammeldags honnør med hue ligesom militæret nu))

Kredsføreren: Kredsbefaling nr. 234, fredag den 7 november 1907.

(drengene gør rør)

Halvdelingsfører A. K. Petersen er fra i dag ansat til at gøre tjeneste på 2. deling.
Sæt jer og slå op i sangbogen på nr. 104.

(Drengene synger første og sidste vers af: I alle de riger og lande)

I aften har jeg den store glæde at kunne byde velkommen til stabssergent Knudsen, der vil holde et foredrag for jer om kampene ved Dybbøl i 1864. Inden vi giver ordet til stabssergenten synger vi nr. 46.

(Slag på gongong)
(Drengene ud af scenen)

Den ny fane: Nå det - ja, jeg tror nok, jeg kender det godt,
vi kalder det kredsmøde her,
hvad enten der sker noget stort eller småt,
vi synes, det nok er det værd.

(Bænkene står jo fra før. Gråblusede drenge kommer myldrende ind, deres tone er lidt friere end de hvidbluserne, de sætter sig)

Kredsføreren: Skal vi slå op på nr. 92 i Danske Drenges Sangbog – husk ingen siger noget når nummeret er nævnt.

(*En dreng kommer for sent, han går hen og hilser på kredsføreren - ny honnør uden hue)*
(Drengene synger første og sidste vers af: Vi vandre gennem skoven)

Vi har i aften den glæde at kunne byde velkommen til nogle af vore gode venner - den amerikanske ambassade, der vil vise os nogen af dens tonefilm, jeg kan love jer, en interessant og lærerig aften, skal vi lige, synge nr. 76.

(slag på gongong)
(Drengene ud af scenen)

Den gamle fane: Naturen og skoven gav spændende ting,
fra ture jeg mindes, dengang
vi stævnede ud og tumled omkring
til hornet for samling gav klang.

(Hvidblusere med røde bånd ind på scenen, de standser og ser sig tilbage, et nyt hold hvidblusere ind med blå bånd, de går på de første, og der udvikler sig en tæveøvelse, der standses af hornsignalet til samling)

Den ny fane: Det sker, at vi også hinanden gir klø,
men tit på en anden maner.

De to faner
Jubilæumsoptrin

I sommer og vinter og forårets tø,
det spændende stadigvæk sker.

(Vi er i en skov nu, til venstre er et par pilte ved at løse en opgave i forbindelse med en eventyrøvelse. Posten er klædt ud som Wilhelm Tell, og han forklarer drengene, at de udleverede materialer skal bruges til at lave en bue og nogle pile, hvorefter de skal skyde til måls. På højre side af scenen står et par væbnere og studerer et kort og kompas mens de peger ud i terrænet)
(på et gongongslag forsvinder alle)

Den gamle fane: Men størst af det hele, jeg tror nok var
hver sommer på landkoloni,
hvor chefen for hele sit hold var en far,
der tumled med dem i det fri.

(En fører med kasket på scenen. En dreng med kappe og FDF-matroshue samt en stor flagermuslygte i hånden træder hen til føreren og henvender sig reglementeret (tre skridts afstand og honnør) han siger: Nattevagten melder, at alt er i orden. Føreren giver ham ordre, hvorefter de begge forsvinder)

Den nye fane: Se sommerlejr - nå, ja - det hedder der nu,
men det er li'godt for det,
som du, mange ting her mig rinder i hu,
se her nu en nat klokken et.

(En fører går en aftentur, mens han ryger en cigarret, pludseligt kommer en dreng iført sweater og med stavlygte i hånden styrtende ind og hen til føreren, der skyndsomst smider cigarretten)

Drengen: De kommer, de kommer, jeg så dem nede ved stranden, de kommer herop.
Føreren: Hvem kommer, hvad er det du taler om?
Drengen: Marsmændene, jeg så dem selv, de havde- gennemsigtige plastichjælme på.
Føreren: Skynd dig, væk tanterne, så går jeg over i sovesalen.

(begge ud)
(sang af drengene bag scenen: Det er det bedste hold..)

Den gamle fane: Ja, sådan man kunne vel nok blive ved
og tale om kredsen dengang,
men se nu de drenge og mænd, der var med
og hør deres smældende sang.

Føreren fra før: *(blåt tøj, kasket frem på scenen ved siden af sin fane)*

Jeg følte, at jeg burde tjene en sag,
der kendes som evig og stor,
og derfor jeg gik til mit kald og tog tag
og bad til, at det satte spor.

Sektionsføreren: *(hvid bluse, stiller sig ved siden at føreren og fanen)*

Jeg blev så begejstret for forbundets liv,
og derfor, så holder jeg ud,
det er ikke bare lidt tidens fordriv,
jeg ved, at det bærer et bud.

Drengen fra 1905: *(hvid bluse, stiller sig ved siden af sektionsføreren)*

Min mor sagde ja, og min far gav mig lov,
så styrted jeg hurtig af sted.
Til møde og ture og i alvor og sjov
jeg jubler, fordi jeg er med.

De to faner

Jubilæumsoptrin

(Alle de hvidblusede drenge fra 1905 og deres fører ind på scenen, hvor de slutter op om de tre og den gamle fane, mens de synger første vers af: March vi vil frem)

Den ny fane: Ja, de var nok glade de drenge dengang,
og førerne havde et mål,
men mine har også en smældende sang
og kender begejstringens bål.

Føreren fra 1955: *(grå bluse, frem på scenen ved siden af sin fane)*

Jeg føler, at jeg vel bør tjene en sag,
som andre før jeg følte stor,
måske ved det største det kendes en dag,
det dog satte blivende spor.

Væbneren: *(grå bluse, evt. rygsæk på)*

Jeg fandt kammeratskab og det holdt mig til,
hver gang jeg måske ville ud.
Det hjalp mig til også at sige: Jeg vil
ha' noget at gøre med Gud.

Pilten: *(grå, ind ved siden af væbneren)*

Min far sagde ja, og min mor gav mig lov,
og derfor jeg flintrede afsted,
der er fodbold og film og alvor og sjov,
det' godt, jeg allivel kom med.

(Alle de gråblusede drenge og deres førere fra 1955 ind på scenen, hvor de slutter op om deres tre og den nye fane, mens de synger: Gør os stærke bannermærke)

Recitativ: *(den festklædte mand midt mellem de to grupper)*

Det kommer fra kirken - stod frem af Guds ord
Det kommer fra hjemmenes ly
Det kommer fra skolens kateder og bord
Det kommer fra Danmark på ny.

(fanfare)

Det mødes i bluserne hvide og grå
i dag efter alle de år.
Se FDFs fane - se FDF stå
det stod – og i fremtid det står.

(*fanfare)*

FDF
Frivilligt Drenge-Forbund
Københavns 8. kreds
halvtreds år.

(Alle på scenen synger jubilæumssangen - der søges snarest komponeret en melodi dertil)

1. Vi drog ud mod fjerne strande
bag et stort og grådigt hav,
og bag kyster fandt vi lande,
som os nye syner gav:
Indianerkongens rige
og en cowboys vide farm,

3. Det var leg og fantasier –
men det glemte vi, hver gang
vi os listed frem ad stier
og drog hjem med sejrssang.
Vi fik dyrebare minder,
som har livets alvor kendt

De to faner

Jubilæumsoptrin

blegansigter måtte vige
for vor styrke grum og harm.

2. Og vi drejet baglæns tiden
selv til vikingmandes færd,
og vi fejded ud i striden,
som var sejrsprisen værd.
Vi har set de konger råde
som nu minder vidner om –
vi fik løst en dunkel gåde,
da vi frem til skatten kom.

og - på nye stier, vi finder –
sejrens fakkel for os tændt.

4. Men til tider var vi stille
for det største, som vi fandt –
der, hvor mest det gjaldt at ville
og hvor hvert et ord var sandt –
har var intet drømme vage,
her var levende et bud –
trods de tusind år tilbage,
er i dag blandt os en Gud.

5. Vi drog ud mod fjerne strande,
hvor vi tændte flammebål,
som i fantasiens lande
lyste drengelegens mål.
Men vi fandt i frejdig færden
- og i alterlysets skær -
det - for os i hele verden –
der er selve livet værd.

Kaj Kjeldsen.

[i] Dette manuskript er konstrueret i 2016 ud fra gamle dokumenter mm.